

Проблеми оподаткування діяльності в
зоні конфлікту:
місцеві податки, підтвердження даних,
визначених у податковій звітності

Віталій Оджиковський, старший радник, адвокат

Тимчасові положення ПК України (в якості вступу)

З 1 січня 2017 р. пункт 38 підрозділу 10 (інші перехідні положення) розділу ХХ (перехідні положення) ПК України (узагальнено):

- не нараховуються штрафи несвоєчасне погашення визначених станом на 14 квітня 2014 року;
- звільнення від податкової відповідальності за діяльність підрозділів компанії в зоні АТО;
- не нараховується, не сплачується податок на нерухомість, плата за землю;
- для цілей ПДВ, майно платників із зони АТО не вважається таким, що не використовується для цілей госп. діяльності;
- спрощені вимоги для підтвердження даних первинними документами.

Транспортний податок?

«38. Установити, що тимчасово, на період проведення антитерористичної операції, для ... платників податків, які мають **об'єкти оподаткування місцевими податками**, зборами на цих територіях, справляння податків і зборів здійснюється з **урахуванням особливостей, визначених у цьому пункті.**»

п. 38 підрозділу 10 розділу XX ПК України

Транспортний податок?

Стаття 10. ПК України:

«10.1. До місцевих податків належать:

10.1.1. **податок на майно;**

...»

Стаття 265 ПК України:

«265.1. Податок на майно складається з:

265.1.1. податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки;

265.1.2. транспортного податку;

265.1.3. плати за землю.»

Транспортний податок?

«38.6. **Об'єкти житлової та нежитлової нерухомості**, розташовані на тимчасово окупованій території ... **не є об'єктом оподаткування** податком на нерухоме майно ...»

п. 38.6 підрозділу 10 розділу XX ПК України

«38.7. **Не нараховується та не сплачується** у період з 14 квітня 2014 року по 31 грудня року, в якому завершено проведення антитерористичної операції, **плата за землю ...»**

п. 38.7 підрозділу 10 розділу XX ПК України

Схожі положення в ЗУ «Про тимчасові заходи на період проведення антитерористичної операції».

Транспортний податок?

Транспорт в зоні АТО є об'єктом оподаткування?

Транспортний податок?

«Суд зазначає, що положення [Закону №1669](#) не містить положень щодо несплати, скасування та/або не стягнення сум заборгованості по транспортному податку з юридичних осіб, отже він не підлягає застосуванню до зазначених спірних правовідносин.

Отже, враховуючи вищезазначене **підлягає стягненню з відповідача податковий борг з транспортного податку з юридичних осіб у розмірі 8 794,52 грн.»**

Постанова ДООС від 29.06.2016 р. №805/1494/16-а

Транспортний податок?

Стаття 4. ПК України:

«4.1. Податкове законодавство України ґрунтується на таких принципах:

...

4.1.2. рівність усіх платників перед законом, **недопущення будь-яких проявів податкової дискримінації** - забезпечення однакового підходу до всіх платників податків незалежно від соціальної, расової, національної, релігійної приналежності, форми власності юридичної особи, громадянства фізичної особи, місця походження капіталу;...»

Транспортний податок?

Стаття 4. ПК України:

«4.1. Податкове законодавство України ґрунтується на таких принципах:

...

4.1.2. рівність усіх платників перед законом, **недопущення будь-яких проявів податкової дискримінації** - забезпечення однакового підходу до всіх платників податків незалежно від соціальної, расової, національної, релігійної приналежності, форми власності юридичної особи, громадянства фізичної особи, місця походження капіталу;...»

Транспортний податок?

Рішення ЄСПЛ у справі Пічкур проти України від 07.11.2013 р. (Заява № 10441/06):

«49. Відмінність у ставленні є дискримінаційною, якщо вона не має об'єктивного та розумного обґрунтування, іншими словами, якщо вона не переслідує легітимну ціль або якщо немає розумного співвідношення між застосованими засобами та переслідуваною ціллю...».

Сплачені місцеві податки = переплата?

Абз. 2 п. 38.6 та абз. 2 п. 38.7 підрозділу 10 розділу XX ПК України (в редакції Закону № 1797-VIII від 21.12.2016, *чинна до 15.04.2017*):

«Нараховані та сплачені за період проведення антитерористичної операції суми податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, відповідно до статті 266 цього Кодексу вважаються надміру сплаченими грошовими зобов'язаннями та підлягають поверненню.

...

Нараховані та сплачені за період проведення антитерористичної операції суми плати за землю відповідно до статей 269-289 цього Кодексу вважаються надміру сплаченими грошовими зобов'язаннями та підлягають поверненню.»

Сплачені місцеві податки = переплата?

Абз. 2 п. 38.6 та підрозділу 10 розділу XX ПК України зі змінами, внесеними Законом від 23.03.2017 р. № 1989-VIII (чинні з 15.04.2017 р.):

«Нараховані та сплачені за період проведення антитерористичної операції **суми податку на нерухоме майно**, відмінне від земельної ділянки, відповідно до [статті 266](#) цього Кодексу ... **не підлягають поверненню на поточний рахунок платника податку, не спрямовуються на погашення грошового зобов'язання (податкового боргу) з інших податків, зборів, не повертаються у готівковій формі за чеком у разі відсутності у платника податків рахунка в банку. ...»**

Сплачені місцеві податки = переплата?

Абз. 3 п. 38.7 підрозділу 10 розділу XX ПК України зі змінами, внесеними Законом від 23.03.2017 р. № 1989-VIII (чинні з 15.04.2017 р.):

«Нараховані та сплачені за період проведення антитерористичної операції **суми плати за землю** відповідно до [статей 269-289](#) цього ... **не підлягають поверненню** на поточний рахунок платника податку, не спрямовуються на погашення грошового зобов'язання (податкового боргу) з інших податків, зборів, не повертаються у готівковій формі за чеком у разі відсутності у платника податків рахунка в банку. ...»

Сплачені місцеві податки = переплата?

Пункт 1 прикінцевих положень Закону від 23.03.2017 р. № 1989-VIII:

«1. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування, та **застосовується до податкових періодів, починаючи з 1 січня 2017 року ...»**

Сплачені місцеві податки = переплата?

Частина 1 ст. 58 Конституції України:

«**Закони** та інші нормативно-правові **акти не мають зворотної дії в часі**, крім випадків, коли вони пом'якшують або скасовують відповідальність особи.»

Пункт 4.1.9 ПК України:

«4.1.9. стабільність - зміни до будь-яких елементів податків та зборів не можуть вноситися пізніше як за шість місяців до початку нового бюджетного періоду, в якому будуть діяти нові правила та ставки. **Податки та збори, їх ставки, а також податкові пільги не можуть змінюватися протягом бюджетного року;**»

Сплачені місцеві податки = переплата?

Стаття 7 ПК України:

«7.1. Під час встановлення податку обов'язково визначаються такі елементи:

7.1.1. платники податку;

7.1.2. об'єкт оподаткування;

7.1.3. база оподаткування;

7.1.4. ставка податку;

7.1.5. порядок обчислення податку;

7.1.6. податковий період;

7.1.7. строк та порядок сплати податку;

7.1.8. строк та порядок подання звітності про обчислення і сплату податку....»

Сплачені місцеві податки = переплата?

Стаття 129 Конституції України:

**«Суддя, здійснюючи правосуддя, є незалежним та керується
верховенством права.»**

Сплачені місцеві податки = переплата?

Юридична визначеність, як складова верховенства права:

«... Згідно з доктриною легітимних очікувань – ті, хто чинить добросовісно на підставі права, яким воно є, не повинні відчувати краху надій щодо своїх легітимних очікувань. Утім, нові ситуації можуть бути достатньою підставою для законодавчих змін, що спричиняють виникнення відчуття краху легітимних очікувань у виняткових випадках. Така доктрина застосовна не лише до законодавства, а й до рішень індивідуального характеру, що їх ухвалюють органи публічної влади»

*Пункт 61 видання Європейської комісії «За демократію через право»
(Венеційська комісія) «Мірило правовладдя» (Rule of Law Checklist) щодо
принципу юридичної визначеності*

Електронний режим доступу -

[http://www.scourt.gov.ua/clients/vsu/vsu.nsf/7864c99c46598282c2257b4c0037c014/229b826c8ac787dec2257d87004987c3/\\$FILE/Rule of Law Checklist.pdf](http://www.scourt.gov.ua/clients/vsu/vsu.nsf/7864c99c46598282c2257b4c0037c014/229b826c8ac787dec2257d87004987c3/$FILE/Rule%20of%20Law%20Checklist.pdf)

Сплачені місцеві податки = переплата?

Зміни до ПК України, внесені Законом від 23.03.2017 р. № 1989-VIII, не можуть позбавити платників права на повернення переplat, які виникли на підставі п. 38.6 та п. 38.7 ПК України, в редакції від 01.01.2017 р.

Документальне підтвердження господарських операцій

«38.11. Тимчасово, до завершення проведення антитерористичної операції, до платників податків/податкових агентів, які провадили господарську діяльність на тимчасово окупованій території та/або території населених пунктів на лінії зіткнення **і не можуть пред'явити первинні документи**, на підставі яких здійснюється облік доходів, витрат та інших показників, пов'язаних з визначенням об'єктів оподаткування та/або податкових зобов'язань, як виняток із положень [статті 44](#) цього Кодексу **застосовуються спеціальні правила для підтвердження даних, визначених у податковій звітності.**»

п. 38.6 підрозділу 10 розділу XX ПК України

Документальне підтвердження господарських операцій

Повідомлення контролюючому органу про неможливість вивезення первинних документів

Мораторій на перевірки періодів у повідомленні
+
Заборона нарахувань

Документальне підтвердження господарських операцій

Чи лише первинні документи впливають на податковий облік платника?

Лист ВАСУ від 02.06.2011 N 742/11/13-11:

«...будь-які документи (у тому числі договори, накладні, рахунки тощо) мають силу первинних документів **лише в разі фактичного здійснення господарської операції. ...»**

Документальне підтвердження господарських операцій

Інші документи, які підтверджують фактичне здійснення операцій:

- доручення;
- коносаменти;
- складські квитанції;
- картки аналізу
- ТТН;
- сертифікати якості;
- внутрішні журнали обліку;
- перепуски;
- тощо.

Повідомлення про втрату таких документів? Наслідки повідомлення?

Дякуємо за увагу!

КМ ПАРТНЕРИ
PARTNERS

вул. Паньківська 5, 5-й поверх
Київ, 01033, Україна
www.kmp.ua, www.wts.ua

тел.: +38(044) 490 71 97
факс: +38(044) 492 88 59
admin@kmp.ua